

Spis treści

Wstęp	11
-----------------	----

Część pierwsza. Feminatywum w tradycji

1. Deskrypcja gramatyczna feminatywum	17
2. Polemika emancypacyjna z kulturą androcentryczną a feminatywum	25
2.1. Oświeceniowe korzenie feminizmu	27
2.2. Ruch emancypacyjny na ziemiach polskich	29
2.3. Piśmiennictwo emancypacyjne	33
2.4. Aksjologizacja pojęcia <i>feminizm</i>	36
2.5. Lwowski „Ster”	41
2.5.1. Apel o aktywizację społeczną	44
2.5.2. Feminatywum – od dzierżawczości ku odrębności	50
2.5.3. Typologia leksykalno-semantyczna nazw feminatywnych	62
2.5.3.1. Nazwy rzemieślnicze	63
2.5.3.2. Nazwy służebne	69
2.5.3.3. Nazwy artystyczne	70
2.5.3.4. Nazwy logocentryczne	72
2.5.3.5. Nazwy opiekuńczo-edukacyjne	75
2.5.3.6. Nazwy władzy	77
2.5.3.7. Nazwy zawodów wymagających edukacji szczebla akademickiego	80
2.5.4. Tytułatura naukowa: <i>panna M. otrzymała stopień doktorski</i>	86
2.5.5. Parametryzacja rzeczowników	99
2.5.6. Semantyczne dublety słowotwórcze	103
2.5.7. Nowa przestrzeń publiczna – instytucjonimy	106
2.5.8. Feminatywum a styl	108

2.6. Obraz nazw żeńskich z różnych perspektyw	113
3. Poradnictwo na straży ducha języka	125
3.1. <i>Skrzypaczka/skrzypicielka/skrzypczyni</i> – warianty słowotwórcze	126
3.2. O homonimii inaczej	128
3.3. Wyróżnienie płci w nowo powstających nazwach zawodów oraz funkcji	131
3.4. <i>Doktorka / ta doktor / ta doktora / pani doktor / *doctrix</i>	133
3.5. Przyzwolenie na generyczność	136
3.6. „Wywrócić do góry nogami ducha języka narodu” – <i>panna Nowicz, pani Antas</i>	140

Część druga. Feminatywum w Polsce Ludowej

4. Nowe wyzwania społeczne i – językoznawcze	149
5. Socjalistyczna idea wyzwolenia kobiet a feminatywum	159
5.1. Typ <i>aktywistka, przodownica, społecznica</i> – nowy model aktywności społecznej	162
5.2. Typ <i>górniczka, rdzeniarka, zbrojarka</i> – etykiety propagandowe socjalistycznego równouprawnienia	165
5.3. Typ <i>kasjerka, nauczycielka, świetliczanka</i> – zawody tradycyjnie kobiece	176
6. Maskulinizacja nazw żeńskich – głos z periodyków językoznawczych	179
6.1. Równouprawnienie wzmocnieniem tendencji ku użyciom generycznym	181
6.2. Zmiany paradygmatyczne: <i>spotkam się z prezeską</i> – <i>z panią prezesem</i> – <i>z panią prezes</i>	186
6.3. Głos o formacjach <i>filolożka</i> czy <i>filologini</i> oraz innych blokadach morfotaktycznych	187
6.4. Inne przyczyny wycofywania się słowotwórczych wyznaczników żeńskości	189

Część trzecia. Feminatywum po 1989 roku

7. Słowotwórstwo wobec transformacji ustrojowo-kulturowej oraz komunikacyjnej	195
7.1. Internet – katalizatorem przemian językowych	197
8. Język przedmiotem oglądu i manifestacji w dyskursach feministycznych	199
8.1. W poszukiwaniu nowego języka	201
8.2. Głos o sygnaturę kobiecości w języku – projekt Mary Daly . . .	208
9. Teoria dwóch kultur / stylów komunikacyjnych	213
10. Zmiany w duchu lingwistyki płci	215
11. Peregrynacje stylistyczne i względność wartościowania feminatywum .	223
12. Renesans feminizacji polszczyzny w dyskursach feministycznych . .	231
12.1. <i>Kronika kobiet</i> – próba przełomu w nominacji	231
12.2. Laboratorium feminizacji języka	235
12.3. Poszerzenie lewostronnej walencji sufiksów żeńskośći	248
13. Droga ku polszczyźnie ogólnej	251
14. <i>Zostaną muszkieterką</i> – teksty dla dzieci i młodzieży	263
14.1. Obserwacje mowy dzieci	267
Zakończenie	271
Źródła ekscerpcji nazw feminatywnych	277
Bibliografia	283
Nota bibliograficzna	299
Spis schematów, wykresów oraz ilustracji	300
Indeks feminatywów przywoływanych w książce	301
Summary	311